I

(Lagstiftningsakter)

BESLUT

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT nr 1093/2012/EU av den 21 november 2012 om Europaåret för medborgarna (2013)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 21.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande [1],

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet [2], och

av följande skäl:

(1) Unionen grundas på de odelbara och universella värdena avseende människans värdighet, frihet, jämlikhet och solidaritet samt den demokratiska principen och rättsstatsprincipen. Dessa principer är grundläggande för medlemsstaterna i samhällen som kännetecknas av pluralism, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och jämställdhet mellan kvinnor och män. Varje unionsmedborgare har och bör åtnjuta de rättigheter som föreskrivs i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(2) Genom Maastrichtfördraget från 1993 infördes begreppet unionsmedborgarskap. Genom Amsterdamfördraget från 1999 och Lissabonfördraget från 2009 stärktes ytterligare de rättigheter som är knutna till unionsmedborgarskapet. År 2013 kommer det att vara 20 år sedan unionsmedborgarskapet infördes. I artiklarna 1.12 och 2.34 i Lissabonfördraget (nu artikel 9 i EU-fördraget och artikel 20 i EUF-fördraget) föreskrivs att varje person som är medborgare i en medlemsstat är unionsmedborgare, att unionsmedborgarskapet kompletterar och inte ersätter medborgarskapet i en medlemsstat och att unionsmedborgarna har de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i fördragen. I artikel 2.35 i Lissabonfördraget (nu artikel 21 i EUF-fördraget) anges unionsmedborgarnas rätt att fritt röra sig och uppehålla sig.

(3) Stockholmsprogrammet – ett öppet och säkert Europa i medborgarnas tjänst och för deras skydd [3] sätter medborgaren i centrum för Europas politik på området frihet, säkerhet och rättvisa. Programmet inriktas på att bygga ett medborgarnas Europa, bland annat genom att främja medborgarnas rättigheter, särskilt rätten till fri rörlighet och rättigheter som ger unionsmedborgarna möjlighet att delta aktivt i unionens demokratiska liv.

(4) Europaparlamentet uppmanar i sin resolution av den 15 december 2010 om situationen för de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen (2009) – institutionella aspekter efter Lissabonfördragets ikraftträdande [4] kommissionen att göra 2013 till Europaåret för medborgarna i syfte att stimulera diskussionen om unionsmedborgarskapet, inbegripet dess terminologi, innehåll och syfte, och upplysa unionsmedborgarna om deras rättigheter, särskilt de nya rättigheter som de fått genom att Lissabonfördraget trätt i kraft, och om hur de kan gå till väga för att utöva dessa rättigheter.

(5) År 2013 bör utnämnas till Europaåret för medborgarna. Ett Europaår för medborgarna skulle innebära ett lämpligt tillfälle att öka allmänhetens medvetenhet om de rättigheter och skyldigheter som är knutna till unionsmedborgarskapet. Europaåret för medborgarna bör också syfta till att informera medborgarna om de rättigheter som unionsmedborgarskapet ger dem i samband med att de utövar rätten att fritt röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat, till exempel som studenter, arbetstagare, arbetssökande, frivilligarbetande, konsumenter, företagare, ungdomar eller pensionärer. Informationskampanjerna bör integreras geografiskt, demografiskt och socialt, och bör även fokusera på att avlägsna de återstående hindren för utövandet av de rättigheter

[1] EUT C 181, 21.6.2012, s. 137.
[2] Europaparlamentets ståndpunkt av den 23 oktober 2012 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 13 november 2012.
[3] EUT C 115, 4.5.2010, s. 1.
[4] EUT C 169 E, 15.6.2012, s. 49.

som unionsmedborgarskapet ger. Man bör sprida budskapet att unionsmedborgarna själva på ett avgörande sätt kan stärka dessa rättigheter genom att delta i det civila samhället och det demokratiska livet.

(6) För att unionsmedborgarna ska kunna fatta välunderbyggda beslut om utövandet av rätten till fri rörlighet räcker det inte att enbart öka deras medvetenhet om rätten till fri rörlighet. Det har också stor betydelse att unionsmedborgarna är tillräckligt informerade om de andra rättigheter som de enligt unionsrätten åtnjuter i situationer som berör mer än en medlemsstat. Informationen skulle också göra det möjligt för dem att till fullo åtnjuta dessa rättigheter om de bestämmer sig för att utnyttja rätten till fri rörlighet.

(7) Sedan den fria rörligheten infördes 1958 i Romfördraget som en av de fyra grundläggande friheterna har rätten att fritt röra sig och uppehålla sig visat sitt värde som en hörnsten för att skapa en inre marknad, som gynnar både medlemsstaternas ekonomier och enskilda unionsmedborgare.

(8) Unionsmedborgarna sätter stort värde på rätten att fritt röra sig och uppehålla sig på medlemsstaternas territorier som en central individuell rätt knuten till unionsmedborgarskapet. Den belyser och främjar en bättre förståelse för den europeiska integrationens fördelar och uppmuntrar också medborgarna att medverka i unionens utveckling.

(9) Trots att rätten att fritt röra sig och uppehålla sig är fast förankrad i unionens primärrätt och väsentligt vidareutvecklad i unionens sekundärrätt kvarstår fortfarande ett gap mellan de tillämpliga rättsreglerna och de förhållanden som medborgarna upplever när de försöker utöva dessa rättigheter i praktiken. Utöver osäkerheten kring rörlighetens fördelar upplever unionsmedborgarna även alltför många praktiska hinder för att kunna bo och arbeta i en annan medlemsstat.

(10) I sin rapport av den 27 oktober 2010 om EU-medborgarskapet 2010, ”Att undanröja hindren för EU-medborgarnas möjligheter att utöva sina rättigheter”, kartlägger kommissionen de huvudsakliga hinder som medborgarna fortfarande stöter på i sin vardag när de vill utöva sina rättigheter som unionsmedborgare, särskilt i situationer som berör mer än en medlemsstat, och kommissionen lägger fram 25 konkreta åtgärder för att avlägsna dessa hinder. Ett av hindren ansågs vara informationsbrist. Kommissionen konstaterade i sin rapport att unionsmedborgarna hindras från att åtnjuta sina rättigheter eftersom de inte är medvetna om dem, och tillkännagav därför sin avsikt att intensifiera spridningen av information till unionsmedborgarna om deras rättigheter, särskilt rätten till fri rörlighet.

(11) EU-fördraget och EUF-fördraget ger varje unionsmedborgare rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, rösträtt och valbarhet i val till Europaparlamentet och i kommunala val i den medlemsstat där han eller hon är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten, rätt till skydd, inom ett tredjelands territorium där den medlemsstat i vilken de är medborgare saknar representation, av varje medlemsstats diplomatiska och konsulära myndigheter på samma villkor som medborgarna i den medlemsstaten, rätt att göra framställningar till Europaparlamentet, rätt att vända sig till Europeiska ombudsmannen, rätt att vända sig till unionens institutioner och andra rättigheter på flera olika områden, till exempel fri rörlighet för varor och tjänster, konsumentskydd och offentlig hälso- och sjukvård, lika möjligheter och likabehandling samt tillgång till sysselsättning och social trygghet.

(12) Genom Lissabonfördraget infördes nya rättigheter, framför allt medborgarinitiativet, som föreskrivs i artiklarna 1.12 och 2.37 (artikel 11 i EU-fördraget och artikel 24 i EUF-fördraget) och enligt vilket minst en miljon medborgare från ett betydande antal medlemsstater kan uppmana kommissionen att lägga fram ett förslag inom något av unionens ansvarsområden, så att medborgarna i ännu högre grad kan delta aktivt i unionens politiska liv och medverka direkt i utformningen av unionsrättens utveckling ([1]).

(13) Europaparlamentet har sedan 1979, då de första direkta valen ägde rum, agerat som en direkt förbindelselänk mellan medborgarna och unionen. Europaparlamentet och dess ledamöter spelar en avgörande roll för att informera om de rättigheter och fördelar som följer av unionsmedborgarskapet, föra fram unionsmedborgarnas intressen vid utformningen av politiken och främja unionsmedborgarnas aktiva delaktighet. Inte minst inför valet till Europaparlamentet 2014 är det viktigt att öka medvetenheten om unionsmedborgarnas rättigheter, om jämställdhet, om kvinnors och mäns deltagande i unionens demokratiska liv och deras rösträtt – både som väljare och kandidater – i den medlemsstat där de är bosatta samt om räckvidden av Europaparlamentets befogenheter i lagstiftningsprocessen. Genomslaget för sådana satsningar för att öka medvetenheten bör stärkas genom nära samordning och utnyttjande av synergieffekter med relevanta åtgärder som genomförs av unionens institutioner, särskilt Europaparlamentet, av de europeiska politiska partierna och stiftelserna och av medlemsstaterna inför valet 2014.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 av den 16 februari 2011 om medborgarinitiativet (EUT L 65, 11.3.2011, s. 1).

(14) Dessutom bör unionsmedborgare som överväger att utnyttja sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig informeras om sina rättigheter att tjäna in eller bibehålla rättigheter i fråga om social trygghet, inklusive rätten till hälso- och sjukvård i andra medlemsstater, enligt unionens bestämmelser om samordning av socialförsäkringssystemen. Dessa bestämmelser säkerställer att unionsmedborgarna inte förlorar sina socialförsäkringsrättigheter när de flyttar inom unionen. De bör också informeras om erkännandet av deras utbildningskvalifikationer, akademiska meriter och yrkeskvalifikationer och om de sociala och samhälleliga kompetenser som utgör kärnan i den europeiska ramen av nyckelkompetenser för livslångt lärande ([1]) och som kan rusta dem att till fullo delta i samhällslivet och utöva sina rättigheter enligt unionsrätten.

(15) Unionsmedborgarna bör också informeras bättre om sina rättigheter som passagerare på alla transportmedel i unionen och om sina konsumenträttigheter i situationer där mer än ett land berörs. Om unionsmedborgarna litar på att deras konsumenträttigheter skyddas i praktiken kommer de att kunna bidra till att unionens marknad för varor och tjänster utvecklas, så att den har större möjlighet att nå sin fulla potential, vilket skulle gynna medborgarna. På liknande sätt bör medborgarna också informeras bättre om bestämmelserna om allmän produktsäkerhet och marknadstillsyn, så att de känner till hur deras hälsa och deras rättigheter skyddas i hela unionen, särskilt när det gäller hot och risker som de inte kan motverka individuellt. Det är också viktigt att öka unionsmedborgarnas medvetenhet om deras rätt till hälso- och sjukvård i andra medlemsstater och kompletterande åtgärder såsom e-hälsa och telemedicin, så att de fullt ut kan utnyttja trygg hälso- och sjukvård av god kvalitet i andra medlemsstater.

(16) Syftet med detta beslut är att bidra till att förverkliga målen i Europa 2020-strategin, såtillvida att underlättande av fri rörlighet för personer och av arbetstagares rörlighet är ett viktigt sätt att ta itu med konsekvenserna av de demografiska förändringarna på arbetsmarknaden och öka människors anställbarhet och de europeiska industriernas konkurrenskraft. Ett långsiktigt syfte med detta beslut är också att – mot bakgrund av den oroande höga arbetslösheten i vissa medlemsstater – stödja forskning och innovation i unionen.

(17) De informations-, utbildnings- och folkbildningskampanjer som organiseras inom ramen för Europaåret för medborgarna bör också ta hänsyn till behoven hos vissa specifika målgrupper och utsatta grupper. Informationen bör vara kostnadsfri och tillgänglig på unionens alla officiella språk. Den bör utarbetas på ett enkelt språk och tillhandahållas i samarbete med lokala, regionala och nationella myndigheter, medier, det civila samhället och icke-statliga organisationer. Alla dessa olika intressenter skulle exempelvis kunna ta initiativ till att anordna uppsatstävlingar och utveckla handlingsplaner och riktlinjer, upprätta internetforum och genomföra kampanjer på skolor och universitet.

(18) Den aktiva roll som unionsmedborgarna och de sammanslutningar som företräder dem har är av avgörande betydelse för unionens sätt att fungera. I artiklarna 10 och 11 i EU-fördraget betonas vikten av deltagardemokrati i alla dess aspekter och medborgarnas och de representativa sammanslutningarnas roll när det gäller att ge uttryck för sina åsikter och diskutera frågor som rör unionens alla verksamhetsområden. Unionens institutioner bör främja ett aktivt demokratiskt deltagande i beslutsprocessen genom en öppen, synlig och regelbunden dialog med det civila samhället för att på så sätt säkerställa att unionens åtgärder blir enhetliga och öppna. Unionsmedborgarnas aktiva deltagande bör också underlättas genom tillgång till handlingar och information och genom god samhällsstyrning samt god förvaltning.

(19) Utbildningspolitiken spelar en viktig roll för att informera medborgarna, i synnerhet ungdomarna, om vad begreppet unionsmedborgarskap innebär och om de rättigheter som det ger. Den kan också bidra till att främja flerspråkighet och rörligheten hos studenter, lärare samt personer i yrkesutbildning och deras utbildare och till att främja sociala och samhälleliga kompetenser i enlighet med den europeiska ramen av nyckelkompetenser för livslångt lärande, som kan rusta dem att till fullo delta i samhällslivet och utöva sina rättigheter enligt unionsrätten. Särskilda åtgärder bör kunna vidtas för att öka unionsmedborgarnas medvetenhet om möjligheterna att frivilligarbeta, studera utomlands, praktisera i en annan medlemsstat eller delta i unionens utbytesprogram för utbildning.

(20) Europaåret för medborgarna kommer att uppmärksammas genom kommissionens rapport om EU-medborgarskapet 2013 som kommer att visa hur utvecklingen sett ut sedan rapporten om EU-medborgarskapet 2010 och innehålla förslag om ytterligare åtgärder för att avlägsna de kvarstående hindren för unionsmedborgare som önskar utöva sina rättigheter. Utifrån den rapporten kan rådet anta bestämmelser för att stärka eller komplettera de rättigheter som unionsmedborgarskapet ger.

(21) Unionsmedborgarna bör också informeras om den flerspråkiga webbportalen Ditt Europa, som är en informationspunkt där man kan hitta samlad information om de rättigheter som unionens medborgare och företag åtnjuter.

([1]) Europaparlamentets och rådets rekommendation 2006/962/EG av den 18 december 2006 om nyckelkompetenser för livslångt lärande (EUT L 394, 30.12.2006, s. 10).

(22) I samband med informationskampanjer bör Europaparlamentet föra ett nära samarbete med Europa direkt-centren, som i egenskap av lokala förbindelselänkar mellan unionen och dess medborgare kan underlätta den lokala och regionala debatten om unionen, överföra och sprida informationsmaterial till allmänheten och möjliggöra återkoppling till unionens institutioner.

(23) Alla initiativ som lanseras inom ramen för Europaåret för medborgarna bör syfta till att öka den ömsesidiga förståelsen mellan unionsmedborgarna, unionens institutioner och medlemsstaterna. För detta krävs att medvetenheten om medborgarnas rättigheter ökar bland dem som arbetar vid myndigheter både på unionsnivå och på nationell, regional och lokal nivå.

(24) Europarådet har sedan det inrättades 1949 spelat en ledande roll på utbildnings- och kulturområdet genom att främja och skapa europeiska kulturnätverk, genom interkulturell dialog och genom att främja språklig mångfald. Unionen bör därför utveckla synergieffekter med Europarådets arbete på detta område i anslutning till Europaåret för medborgarna.

(25) Huvudansvaret för att öka medborgarnas medvetenhet om deras rättigheter som unionsmedborgare vilar på medlemsstaterna. Detta inbegriper tillhandahållande av information om unionen och riktad rapportering om verksamheten inom unionens alla institutioner. Åtgärder på unionsnivå kompletterar och understöder åtgärder som vidtas på nationell, regional eller lokal nivå, i enlighet med det politiska uttalandet ”Samarbete för kommunikation om Europa”, som Europaparlamentet, rådet och kommissionen undertecknade den 22 oktober 2008 [1]. Unionens institutioner och medlemsstaterna bör utöka sitt samarbete med medierna och åta sig att förse dem med högkvalitativ information om unionen.

(26) För att verksamheten under Europaåret för medborgarna ska bli så verkningsfull och resurseffektiv som möjligt är det viktigt att under 2012 vidta en rad förberedande åtgärder i enlighet med artikel 49.6 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget [2] (budgetförordningen).

(27) Lämpliga åtgärder bör vidtas för att förebygga oegentligheter och bedrägeri, och nödvändiga åtgärder bör vidtas för att återkräva förlorade, felaktigt utbetalda eller felaktigt använda medel i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen [3], rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter [4] samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 av den 25 maj 1999 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) [5].

(28) Unionsfinansiering för annan verksamhet än den som finansieras med anslagen för Europaåret för medborgarna kan lämnas genom befintliga unionsprogram eller strukturfonderna, särskilt programmet ”Ett Europa för medborgarna” för 2007–2013 och det särskilda programmet ”Grundläggande rättigheter och medborgarskap” för 2007–2013 som en del av det allmänna programmet ”Grundläggande rättigheter och rättvisa”, programmet för livslångt lärande, inbegripet Erasmusprogrammet, initiativet ”Unga på väg” och programmet ”Media”.

(29) För att främja genomförandet av kommande Europaår bör det göras en grundlig utvärdering av de åtgärder som genomförs under Europaåret för medborgarna. Utvärderingsrapporten bör i möjligaste mån grunda sig på jämförbara kvantitativa uppgifter från Europaåret för medborgarna och utifrån dessa uppgifter lägga fram idéer och bästa praxis för hur man i framtiden på bästa sätt ska kunna nå ut till medborgarna och göra dem delaktiga.

(30) Eftersom målen för Europaåret för medborgarna, nämligen att öka medvetenheten och kunskapen om de rättigheter och skyldigheter som är knutna till unionsmedborgarskapet för att se till att medborgarna till fullo kan utnyttja rätten att fritt röra sig och uppehålla sig på medlemsstaternas territorium och, i det sammanhanget, även främja unionsmedborgarnas åtnjutande av andra rättigheter knutna till unionsmedborgarskapet, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, på grund av behovet av multilaterala partnerskap, gränsöverskridande informationsutbyte och unionsomfattande folkbildningskampanjer och spridning av god praxis, och de därför, på grund av den omfattning som Europaåret för medborgarna kommer att få, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

[1] EUT C 13, 20.1.2009, s. 3.
[2] EGT L 248, 16.9.2002, s. 1.
[3] EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.
[4] EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.
[5] EGT L 136, 31.5.1999, s. 1.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

År 2013 utnämns härmed till ”Europaåret för medborgarna”.

Artikel 2

Mål

1. Det övergripande målet för Europaåret för medborgarna ska vara att öka medvetenheten och kunskaperna om de rättigheter och skyldigheter som är knutna till unionsmedborgarskapet för att se till att medborgarna till fullo kan utnyttja rätten att fritt röra sig och uppehålla sig på medlemsstaternas territorium. I detta sammanhang ska Europaåret för medborgarna även främja unionsmedborgarnas åtnjutande av de övriga rättigheter som är knutna till unionsmedborgarskapet.

2. Med utgångspunkt i punkt 1 ska de särskilda målen för Europaåret för medborgarna vara följande:

a) Att öka unionsmedborgarnas medvetenhet om deras rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i unionen och, i det sammanhanget, om alla andra rättigheter som alla unionsmedborgare, utan åtskillnad, är garanterade, inbegripet deras rösträtt i lokala val och i val till Europaparlamentet i den medlemsstat där de är bosatta.

b) Att öka medvetenheten bland unionsmedborgarna, däribland ungdomarna, om hur de konkret kan gynnas av unionens rättigheter och om den politik och de program som stöder utövandet av dessa rättigheter.

c) Att stimulera debatt om de följder och möjligheter som rätten att fritt röra sig och uppehålla sig innebär som en oförytterlig del av unionsmedborgarskapet, för att på så sätt stimulera och stärka unionsmedborgarnas aktiva deltagande i samhällslivet och det demokratiska livet, särskilt genom medborgarforum om unionens politik och valet till Europaparlamentet, och därigenom stärka sammanhållningen i samhället, den kulturella mångfalden, solidariteten, jämställdheten mellan kvinnor och män, den ömsesidiga respekten och känslan av en gemensam europeisk identitet bland unionsmedborgarna, utifrån unionens grundläggande värderingar enligt EU-fördraget, EUF-fördraget och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Artikel 3

Berörda åtgärder

1. För att uppnå målen i artikel 2 kan följande åtgärder vidtas på unionsnivå eller nationell, regional eller lokal nivå:

a) Inleda informations-, mediabevaknings-, utbildnings- och folkbildningskampanjer som vänder sig till allmänheten eller till särskilda målgrupper.

b) Utbyta information, erfarenheter och bra lösningar mellan myndigheter på unionsnivå och nationell, regional och lokal nivå och andra offentliga organisationer samt organisationer i det civila samhället.

c) Anordna konferenser, utfrågningar – bland annat via internet – och andra evenemang som syftar till att främja debatt och öka medvetenheten om betydelsen av och fördelarna med rätten att fritt röra sig och uppehålla sig och mer allmänt om unionsmedborgarskapet och de rättigheter som är knutna till det.

d) Använda befintliga flerspråkiga kommunikationsverktyg för att underlätta det civila samhällets organisationers och medborgarnas aktiva deltagande i Europaåret för medborgarna, bland annat verktyg för direktdemokrati såsom medborgarinitiativet och offentliga samråd.

e) Stärka och synliggöra befintliga verktyg, bland annat modern informations- och kommunikationsteknik, som kan användas för att informera medborgarna, till exempel de flerspråkiga Europa direkt-centren och webbportalen Ditt Europa som centrala delar av ett heltäckande informationssystem rörande unionsmedborgares rättigheter.

f) Stärka och synliggöra problemlösningsverktyg som Solvit så att unionsmedborgarna bättre kan använda och tillvarata sina rättigheter enligt unionsrätten.

g) Tillhandahålla unionsmedborgarna information om Europaparlamentets utskott för framställningar och Europeiska ombudsmannen så att de bättre kan använda och tillvarata sina rättigheter enligt unionsrätten.

h) Stödja rapporten om EU-medborgarskapet som ska grundas på en ingående debatt och aktiva bidrag från medborgarna och andra intressenter, och som ska identifiera ytterligare hinder som står i vägen för att unionsmedborgarna till fullo ska kunna utöva de rättigheter som unionsmedborgarskapet ger och lansera lämpliga strategier för att avlägsna dessa hinder.

2. Närmare uppgifter om sådana åtgärder som avses i punkt 1 anges i bilagan.

3. Kommissionen och medlemsstaterna får identifiera andra åtgärder som kan bidra till målen för Europaåret för medborgarna som anges i artikel 2, och tillåta att namnet Europaåret för medborgarna används i främjandet av dessa åtgärder, under förutsättning att de bidrar till dessa mål.

4. När det gäller initiativ som organiseras inom ramen för Europaåret för medborgarna ska man försöka identifiera de hinder som står i vägen för unionsmedborgarna när de utövar sina rättigheter och främja lämpliga sätt och strategier för att avlägsna dessa hinder samt främja interkulturell förståelse och bekämpning av diskriminering. Därför ska man försöka skapa synergieffekter mellan sådana initiativ och befintliga verktyg och program på området grundläggande rättigheter, medborgerliga rättigheter, sysselsättning och sociala frågor, utbildning och kultur.

Artikel 4

Samordning och genomförande på unionsnivå

1. Kommissionen ska samarbeta nära med medlemsstaterna, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén samt med lokala och regionala myndigheter och med organ och sammanslutningar som företräder lokala och regionala intressen.

2. Kommissionen ska sammankalla möten med företrädare för europeiska organisationer, det civila samhällets organisationer eller organ som är verksamma på området för medborgarskap och som skyddar medborgerliga rättigheter eller främjar utbildning och kultur, samt andra berörda parter, för att hjälpa kommissionen att genomföra Europaåret för medborgarna på unionsnivå.

3. Kommissionen ska försöka utnyttja alla eventuella synergieffekter mellan olika tematiska Europaår, genom att utvärdera resultaten, övervaka kvarstående klyftor och, när så är lämpligt, tillhandahålla statistiska uppgifter, för att på så sätt säkra ett effektivt genomförande av Europaårets mål.

4. Kommissionen ska genomföra detta beslut på unionsnivå.

Artikel 5

Finansiella bestämmelser

1. Åtgärder som är unionsomfattande och som avses i del A i bilagan ska föranleda ett upphandlingsavtal eller tilldelning av bidrag som finansieras av unionens allmänna budget.

2. Åtgärder som är unionsomfattande och som avses i del B i bilagan får erhålla stöd från unionens allmänna budget.

Artikel 6

Internationellt samarbete

I samband med Europaåret för medborgarna får kommissionen samarbeta med lämpliga internationella organisationer, framför allt Europarådet.

Artikel 7

Skydd av unionens ekonomiska intressen

1. Kommissionen ska säkerställa att unionens ekonomiska intressen skyddas i samband med genomförandet av åtgärder som finansieras enligt detta beslut, genom att förebyggande åtgärder vidtas mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och genom att belopp som otillbörligt betalats ut återkrävs samt, om oegentligheter upptäcks, genom effektiva, proportionella och avskräckande påföljder. Kommissionen får göra kontroller och inspektioner på plats enligt detta beslut, i enlighet med förordning (Euratom, EG) nr 2185/96. Vid behov ska utredningar utföras av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) i enlighet med förordning (EG) nr 1073/1999.

2. För de unionsåtgärder som finansieras enligt detta beslut ska med sådana oegentligheter som avses i artikel 1.2 i förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 menas varje överträdelse av en bestämmelse i unionsrätten eller brott mot en avtalsbestämmelse som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ ekonomisk effekt för unionens allmänna budget, genom en otillbörlig utgift.

3. Kommissionen ska minska, hålla inne eller återkräva ekonomiskt bistånd som har beviljats för en åtgärd, om det visar sig att oegentligheter har förekommit, i synnerhet om detta beslut eller det enskilda beslutet eller avtalet om beviljande av stödet inte har följts, eller om det visar sig att åtgärden utan kommissionens godkännande avsevärt har ändrats på ett sätt som står i strid med dess inriktning eller genomförandevillkor.

4. Om tidsfristerna inte har iakttagits eller om endast en del av det tilldelade finansiella stödet är berättigat till följd av hur en insats genomförts, ska kommissionen begära att stödmottagaren yttrar sig inom en viss tid. Om stödmottagaren inte ger något tillfredsställande svar får kommissionen inställa utbetalningen av det återstående finansiella stödet och begära återbetalning av belopp som redan har betalats ut.

5. Belopp som felaktigt betalats ut ska återbetalas till kommissionen. Ränta ska läggas till belopp som inte återbetalas i tid enligt villkoren i budgetförordningen.

Artikel 8

Övervakning och utvärdering

Senast den 31 december 2014 ska kommissionen lämna en rapport till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om genomförandet, resultaten och den övergripande bedömningen av de initiativ som detta beslut avser. Rapporten ska tjäna som utgångspunkt för unionens framtida politik, åtgärder och insatser på detta område. Utgående från erfarenheterna av Europaåret för medborgarna ska man i rapporten även lägga fram idéer och bästa praxis för hur medborgarna bättre ska informeras om sina rättigheter, även efter utgången av Europaåret för medborgarna.

Artikel 9

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den tredje dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 10

Adressater

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 21 november 2012.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
M. SCHULZ	A. D. MAVROYIANNIS
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA

ÅTGÄRDER SOM AVSES I ARTIKEL 3

Allmänt sett kommer Europaåret för medborgarna att genomföras genom en bred unionsomfattande informationskampanj som kan kompletteras av medlemsstaternas åtgärder. Unionens och medlemsstaternas åtgärder kan dessutom involvera det civila samhället, som har stora erfarenheter på det berörda området, och andra berörda parter för att skapa delaktighet hos alla nyckelaktörer. Europaåret kommer att genomföras genom följande åtgärder:

A. DIREKTA UNIONSINITIATIV

Finansieringen tar i allmänhet formen av direkta inköp av varor och tjänster enligt befintliga ramavtal. En del av finansieringen kan anslås till språktjänster (översättning, tolkning, flerspråkig information, teckenspråk och punktskrift).

Informations- och främjandekampanjer, inbegripet

— produktion och spridning av audiovisuellt och tryckt material med de budskap som skisseras i artikel 2,

— evenemang och forum med hög profil för utbyte av erfarenheter och bra lösningar,

— åtgärder för att sprida resultat och framhäva de av unionens program, åtgärder och initiativ som bidrar till målen för Europaåret för medborgarna,

— uppbyggnad av en webbplats med information på Europa-portalen (http://europa.eu/index_sv.htm) om de åtgärder som genomförs i anslutning till Europaåret för medborgarna,

— bifogande av information om Europaåret för medborgarna i nyhetsbrev, broschyrer, informationsmaterial och på webbplatser för utbildningsanstalter och utbildningsorganisationer, icke-statliga organisationer och fackföreningar.

B. MEDFINANSIERING AV UNIONSINITIATIV

Unionsprogram såsom programmet ”Ett Europa för medborgarna” för 2007–2013 skulle kunna användas för att medfinansiera verksamhet under Europaåret för medborgarna. Andra program, exempelvis det särskilda programmet ”Grundläggande rättigheter och medborgarskap” för 2007–2013 som en del av det allmänna programmet ”Grundläggande rättigheter och rättvisa”, kommer att ge tillgång till information om unionsmedborgarnas rättigheter som ett prioriterat kriterium för projekt.

C. INITIATIV SOM INTE FÅR EKONOMISKT STÖD FRÅN UNIONEN

Unionen beviljar icke-ekonomiskt stöd, bland annat skriftligt tillstånd att använda märket när detta har utformats, och annat material med anknytning till Europaåret för medborgarna, till initiativ som bedrivs av offentliga eller privata organisationer, förutsatt att de för kommissionen visar att initiativen utförs eller kommer att utföras under 2013 och sannolikt kommer att lämna ett avsevärt bidrag till uppnåendet av målen för Europaåret för medborgarna.